

Interview

Kop van Jut van rechts Nederland

Francisco van Jole, oprichter en hoofdredacteur van het linkse VARA-opinieblog JOOP, oogstte een storm van protest toen hij op zijn blog een cartoon plaatste van Geert Wilders als kampbeul. Onder druk van de bedreigingen moest Van Jole de cartoon van zijn site halen. Maar Van Jole gaat door: „De vergelijking met de Tweede Wereldoorlog maakt je bewust van de vrijheid waarin wij leven.” DOOR JORIS POLMAN

Wat dacht je toen je de kampbeul-cartoon voor het eerst zag?

„Ja, deze is wel hard. Dat was eigenlijk het enige. Ik moest er niet om lachen. En er zal wel wat discussie om ontstaan.”

Dat was alles?

„Nou, ik dacht eigenlijk: zo, die is boos. Dat was eigenlijk mijn eerste reactie. En dat was ook zo. De tekenaar was echt woest. En daarom vond ik die tekening wel goed. De taal en ideeën van Wilders maken bij heel veel mensen woede los. En dat verbeeldde hij goed.”

Jij hebt nadrukkelijk stelling genomen door te zeggen dat je Wilders mag vergelijken met Adolf Hitler.

„Wilders is niet hetzelfde als Adolf Hitler. Maar WOII is wel een periode in de geschiedenis waarin het enorm is mis gegaan en waaraan mensen dingen toetsen. Dat is een permanent debat. Waarom is er in Nederland zoveel te doen geweest om de identificatieplicht? Alleen maar vanwege de Tweede Wereldoorlog. Ik vind het onzin om die discussie te verbieden.”

Als je over WOII begint, leidt het wel vaak af van de inhoud.

„Je zag het ook met de opkomst van Pim Fortuyn, die artikel 1 wilde afschaffen, waarop de toenmalige leider

van D66, Thom de Graaf, citeerde uit Anne Frank. Dat kwam hem op veel kritiek te staan. Maar het is raar als de oorlog geen referentiekader meer mag zijn. Na WOII is er gezworen: dit nooit meer. Als je dat serieus meent, betekent dat ook dat mensen moeten uitkijken dat het niet weer gaat gebeuren. Die vergelijking met WO II maakt je ook bewust van het vrije land waarin je leeft. Dat dat niet vanzelfsprekend is.”

Een lezing van publicist Thomas Van der Dunk over de PVV en WOII werd in eerste instantie verboden. Commissaris van de Koningin Johan Remkes (VVD) heeft die lezing alsnog mogelijk gemaakt. Wat vind je daarvan?

„Volkomen terecht. Je moet dat soort dingen niet verbieden. Er wordt moeilijk gedaan als er zo'n rare moslim aan tafel bij Pauw & Witteman eist dat er geen wijn op tafel mag staan. Daar wordt dan schande van gesproken, maar dan zou je dit laten passeren? Dit is toch wel van een grotere orde. Dit betekent dat iemand niet mag zeggen wat hij denkt. Dan gaan we toch wel heel ver. Dat links daartegen protesteert, dat was te verwachten. Maar dat er ter rechter zijde nauwelijks protest was, baart me zorgen. Zo'n Remkes is dan nog een echte liberaal.

Maar het CDA is bijvoorbeeld doodstil.”

Wie zich in dit debat mengt, loopt het risico te worden bedreigd. Is dat misschien ook een reden om de kaken op elkaar te houden?

„Er hangt inderdaad een sfeer van intimidatie rond de PVV. Herman van Veen heeft dat aangekaart. Peter R. de Vries heeft dat aangekaart. Dat leidt ertoe dat steeds minder mensen iets durven te zeggen over de PVV. Wilders is altijd bezig om mensen de schuld in de schoenen te schuiven, ook als ze er niks mee te maken hebben. Dus, Michael Blok (voormalig voorzitter van GroenLinks afdeling Amsterdam-Oost, red.) maakt op de JOOP en vergelijking tussen Wilders en Hitler en Wilders schuift hem meteen de moord op Fortuyn in de schoenen door te stellen dat de kogel van links komt. Zo sla je elk debat dood. Hij weigert met mensen te debatteren. Die gozer deugt gewoon niet.”

Michael Blok schreef vervolgens dat hij bang is. Heeft hij dat met jou besproken?

„Ik heb Michael Blok nog nooit gesproken. Maar er zijn wel meer mensen bang. Als Wilders zoiets zegt, en dat is het patroon dat we moeten zien, weet je meteen dat er bedreigingen gaan komen. Dat heeft hij gedaan aan het adres van de VARA, dat doet hij nu weer en dat blijft hij doen. Hij weet wat het effect is en blijft het doen.”

Denk je echt dat hij dat weet?

„Ja, natuurlijk weet hij dat. Dondersgoed zelfs. Maar het interesseert hem niet. Als Wilders zegt dat hij het erg vindt dat mensen bedreigd worden, moet hij niet dit soort taal uitslaan. Hij heeft nog nooit een tweet uitgestuurd met 'mensen doe dit niet'.”

Hoe voelde jij je na de cartoon-kwestie? Niet de minste VARA-coryfeeën vielen over je heen.

„Ja, Paul de Leeuw, Paul Witteman, Jeroen Pauw, Giel Beelen... Maar dat hoort bij de VARA. Dat is natuurlijk

FOTO: TOIMAGES

PASPOORT

Naam: Francisco van Jole
Geboren: 30 juni 1960, Rotterdam

Loopbaan: Was onder meer medewerker van de Volkskrant, TROS-radio en omroep LLINK. Van Jole is ook een van de eerste journalisten die pionierde met internet. Hij werd bij het grote publiek bekend met zijn tv-columns voor het VARA-programma De Leugen Regeert. In 2005 presenteerde hij kortstondig De Wereld Draait Door. Verder maakte hij het programma Is dat eigenlijk wel zo? Tegenwoordig is hij hoofdredacteur van het VARA-opinieblog JOOP.

niet fijn, maar ik ben er trots op dat ik bij een omroep werk waar niemand zijn mond hoeft te houden. Ik ben het niet met ze eens, dat moge duidelijk zijn. Het was wel lullig voor de collega's van Pauw & Witteman. Wilders wilde niet meer deelnemen aan het verkiezingsdebat over de Provinciale Staten. Pauw en Witteman waren heel boos. Ze waren er maanden mee bezig geweest. En dan zegt Wilders vijf dagen van tevoren, ik kom niet. Ja, dan snap ik wel dat je boos wordt. Ik heb toen aangeboden om de tekening weg te halen van de site en de cartoon onder te brengen in het vrijdenkerscentrum van de VVD waar meer omstrede

cartoons hangen. Dat leek me een mooie oplossing. Maar de PVV wilde niet meer naar het debat. Dan houdt het op.”

Hoe zit je thuis op de bank als Paul de Leeuw vervolgens live op tv om jouw ontslag vraagt?

„Dat kon gewoon echt niet. Ik wist dat de bedreigingen hem heel diep hadden geschokt. Je komt wel aan zijn kinderen. Dan breekt de hel los. En terecht. En dat zag je ook bij dat optreden. Dat was iemand die zichzelf niet was. De volgende dag had Paul er ook spijt van en ben ik in zijn programma verschenen om mijn verhaal te kunnen vertellen.”

ZOMERSE AANBIEDINGEN!!

BLACKBERRY 9780

5.0 Megapixel camera!

VAN €29.50 VOOR:

14.75
p/mnd*

Inclusief 150 min./300 sms

• Icm Vodafone Bel+SMS+Web 150 2jr
• + Supersnel internet (€5.00 p/mnd)

*Korting geldt de 1e 12 maanden

GRATIS!

LG OPTIMUS 2X SPEED

Dual core processor!

VAN €34.50 VOOR:

17.25
p/mnd*

Inclusief 200 min./400 sms

• Icm Vodafone Bel+SMS+Web 200 2jr
• Inclusief mobiel internet!

*Korting geldt de 1e 12 maanden

GRATIS!

APPLE IPHONE 4

Nu ook in het wit!

INCLUSIEF INTERNET

39.50
p/mnd*

Inclusief 275 min./550 sms

• Icm Vodafone iPhone 275 2jr
• Simlockvrij toestel!

*Eenmalige bijbetaling van €149,-

BESTEL NU!

BESTEL RAZENDSNEL OP

RITEL.NL

GRATIS PER KOERIER THUISBEZORGD!
24-URS LEVERING. GEEN VERZENDKOSTEN